

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 96/9/EF

av 11. mars 1996

om rettslig vern av databaser(*)**EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR -**

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fællesskap, særlig artikkel 57 nr. 2, artikkel 66 og artikkel 100 A,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 189 B⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- (1) Databaser er for tiden ikke tilstrekkelig vernet av eksisterende lovgivning i alle medlemsstater. Der slikt vern finnes, er det av forskjellig art.
- (2) Slike forskjeller i det rettslige vernet av databaser i henhold til medlemsstatenes lovgivning har direkte negative følger for det indre markeds virkemåte med hensyn til databaser, og særlig for fysiske og juridiske personers adgang til å levere direktekoblede databaseprodukter og -tjenester på grunnlag av harmoniserte juridiske ordninger i hele Fællesskapet. Slike forskjeller kan bli enda større etter hvert som medlemsstatene innfører nye lovbestemmelser på dette området, som nå blir av stadig mer internasjonal karakter.
- (3) Eksisterende forskjeller som skaper skjevheter i det indre markeds virkemåte, må fjernes, og nye må hindres i å oppstå, mens det ikke er nødvendig å fjerne eller hindre forskjeller som ikke skader det indre markeds virkemåte eller oppbyggingen av et informasjonsmarked i Fællesskapet.
- (4) Opphavsrettslig vern av databaser finnes i forskjellige former i medlemsstatene, avhengig av lovgivning eller rettspraksis, og dersom medlemsstatene fortsetter å ha forskjellig lovgivning med hensyn til rettighetsvernets omfang og vilkår, kan slik uharmonisert immateriell eiendomsrett få den virkning at den hindrer fritt varebytte og den frie bevegeligheten for tjenester i Fællesskapet.

(*) Denne EF-rettsakten, kunngjort i EFT nr. L 77 av 27.3.1996, s. 20, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 59/96 av 25. oktober 1996 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Opphavsrett), se denne utgaven av EØS-tillegget til De Europeiske Fællesskaps Tidende.

(1) EFT nr. C 156 av 23.6.1992, s. 4 og EFT nr. C 308 av 15.11.1993, s. 1.

(2) EFT nr. C 19 av 25.1.1993, s. 3.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 23. juni 1993 (EFT nr. C 194 av 19.7.1993, s. 144), Rådets felles holdning av 10. juli 1995 (EFT nr. C 288 av 30.10.1995, s. 14), Europaparlamentsvedtak av 14. desember 1995 (EFT nr. C 17 av 22.1.1996) og rådsbeslutning av 26. februar 1996.

- (5) Opphavsrett er en hensiktsmessig form for enerett for opphavsmenn til databaser.
- (6) I mangel av en harmonisert ordning eller rettspraksis for illojal konkurranse er det imidlertid nødvendig med andre tiltak for å hindre at innholdet i databaser gjengis og/eller viderebrukes uten tillatelse.
- (7) For å produsere databaser kreves det investeringer av betydelige menneskelige, tekniske og økonomiske ressurser, mens det er mulig å kopiere eller få adgang til slike databaser til en brøkdel av de kostnader som er forbundet med å utvikle dem selvstendig.
- (8) Gjengivelse og/eller viderebruk av en databases innhold uten tillatelse er handlinger som kan få alvorlige økonomiske og tekniske konsekvenser.
- (9) Databaser er et verdifullt verktøy i utviklingen av et informasjonsmarked innen Fællesskapet. Dette verktøyet vil også være nyttig på mange andre områder.
- (10) Den ualminnelig sterke veksten i den mengde informasjon som produseres og behandles hvert år i alle handels- og næringssektorer, både i Fællesskapet og på verdensbasis, krever investering i avanserte informasjonsbehandlings-systemer i alle medlemsstater.
- (11) Det finnes for tiden en meget stor ubalanse i nivået på investeringer i database-sektoren, både mellom medlemsstatene og mellom Fællesskapet og de største database-produserende tredjestatene.
- (12) Slik investering i moderne informasjonslagrings- og -behandlingssystemer vil ikke finne sted i Fællesskapet med mindre det innføres en stabil og ensartet ordning for rettslig vern av databaseprodusentenes rettigheter.
- (13) Dette direktiv beskytter samlinger, også kalt «kompileringer», av verk, data eller annet materiale som er ordnet og lagret, og som det er adgang til ved hjelp av metoder som omfatter elektroniske, elektromagnetiske eller elektro-optiske prosesser eller tilsvarende prosesser.

- (14) Vern i henhold til dette direktiv bør omfatte ikke-elektroniske databaser.
- (15) Kriteriene for å avgjøre om en database bør vernes av opphavsrett, bør begrenses til hvorvidt utvalget eller ordningen av databasens innhold er opphavsmannens eget åndsverk. Slikt vern bør omfatte databasens oppbygning.
- (16) Det bør ikke anvendes noe annet kriterium enn originalitet i betydningen opphavsmannens åndsverk for å avgjøre om databasen kan beskyttes av opphavsrett, og det bør særlig ikke anvendes estetiske eller kvalitative kriterier.
- (17) Uttrykket «database» bør forstås slik at det omfatter litterære, kunstneriske, musikalske eller andre samlinger av verk eller samlinger av annet materiale, som f.eks. tekst, lyd, bilder, tall, fakta og data. Det bør omfatte samlinger av selvstendige verk, data eller annet materiale som er systematisk eller metodisk ordnet, og som det er individuell adgang til. Dette betyr at et opptak av et audiovisuelt verk, filmverk, litterært verk eller musikkverk som sådant ikke omfattes av dette direktivs virkeområde.
- (18) Dette direktiv berører ikke opphavsmennenes adgang til å avgjøre om og på hvilken måte de vil tillate at deres verk tas inn i en database, særlig om den tillatelse som gis, er av eksklusiv art eller ikke. Vernet av databaser i henhold til *sui generis*-retten berører ikke eksisterende rettigheter til innhold, og særlig når en opphavsmann eller innehaver av en beslektet rettighet tillater at en del av hans verk eller materiale tas inn i en database i henhold til en ikke-eksklusiv avtale, kan en tredjemann bruke slike verk eller slikt materiale etter det nødvendige samtykke fra opphavsmannen eller innehaveren av den beslektede rettigheten uten at databaseprodusenten kan gjøre sin *sui generis*-rett gjeldende for å hindre ham i å gjøre det, forutsatt at verket eller materialet ikke gjengis fra databasen eller viderebrukes på grunnlag av den.
- (19) Som regel omfattes ikke kompilering av flere opptak av musikkframføringer på CD av dette direktivs virkeområde, både fordi det som kompilering ikke oppfyller vilkårene for opphavsrettslig vern, og fordi det ikke utgjør en tilstrekkelig stor investering til å være omfattet av *sui generis*-retten.
- (20) Vern etter dette direktiv kan også få anvendelse på det materiale som er nødvendig for drift eller bruk av visse databaser, f.eks. tesaurus- og indekssystemer.
- (21) Det vern som er fastsatt i dette direktiv, gjelder databaser der verk, data eller annet materiale er ordnet systematisk og metodisk. Det er ikke nødvendig at slikt materiale er fysisk lagret på en organisert måte.
- (22) Elektroniske databaser i henhold til dette direktiv kan også omfatte innretninger som CD-ROM og CD-i.
- (23) Uttrykket «database» bør ikke forstås slik at det omfatter datamaskinprogrammer som brukes ved framstilling eller drift av en database, da slike programmer er vernet ved rådsdirektiv 91/250/EØF av 14. mai 1991 om rettslig vern av datamaskinprogrammer⁽¹⁾.
- (24) Utleie og utlån av databaser på området opphavsrett og beslektede rettigheter er regulert utelukkende av rådsdirektiv 92/100/EØF av 19. november 1992 om utleie- og utlånsrett og om visse opphavsrettsbeslektede rettigheter på området immaterialrett⁽²⁾.
- (25) Opphavsrettens varighet er allerede regulert ved rådsdirektiv 93/98/EØF av 29. oktober 1993 om harmonisering av vernetiden for opphavsrett og visse nærstående rettigheter⁽³⁾.
- (26) Verk vernet av opphavsrett og materiale vernet av beslektede rettigheter som legges inn i en database, er likevel fremdeles vernet av de respektive eksklusive rettigheter og kan ikke legges inn i eller gjengis fra databasen uten tillatelse fra rettighetshaveren eller dennes rettsetterfølgere.
- (27) Opphavsrett til slike verk og beslektede rettigheter til materiale som er lagt inn i en database på denne måten, berøres ikke på noen måte av en eventuell separat rettighet til utvelgelse eller ordning av disse verkene eller dette materialet i en database.
- (28) De ikke-økonomiske rettigheter til den fysiske person som har lagd databasen, tilhører opphavsmannen og bør utøves i samsvar med medlemsstatenes lovgivning og bestemmelsene i Bernkonvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk. Slike ikke-økonomiske rettigheter omfattes ikke av dette direktivs virkeområde.
- (29) Det overlates til medlemsstatenes skjønn å fastlegge de ordninger som skal gjelde for databaser lagd av lønnstakere. Det er derfor ingenting i dette direktiv som er til hinder for at medlemsstatene i sin lovgivning kan fastsette at dersom en database lages av en lønnstaker under utøvelsen av vedkommendes plikter eller etter instruks gitt av arbeidsgiveren, skal arbeidsgiveren ha enerett til å utøve alle økonomiske rettigheter til databasen som er lagd på denne måten, med mindre noe annet er avtalt.
- (30) Opphavsmannens enerett bør omfatte retten til å avgjøre hvordan og av hvem verket kan utnyttes, og særlig retten til å kontrollere spredning av verket til personer uten tillatelse.

(1) EFT nr. L 122 av 17.5.1991, s. 42. Direktivet sist endret ved direktiv 93/98/EØF (EFT nr. L 290 av 24.11.1993, s. 9.)

(2) EFT nr. L 346 av 27.11.1992, s. 61.

(3) EFT nr. L 290 av 24.11.1993, s. 9.

- (31) Opphavsrettslig vern av databaser omfatter også tilgjengeliggjøring av databaser på annen måte enn ved spredning av kopier.
- (32) Medlemsstatene pålegges å sikre at det minst er materielt samsvar mellom deres nasjonale bestemmelser og handlinger underlagt restriksjoner fastsatt i dette direktiv.
- (33) Spørsmålet om konsumpsjon av retten til spredning oppstår ikke når det gjelder direktekoblede databaser, som hører til området tjenesteytelse. Dette gjelder også med hensyn til en konkret kopi av en slik database lagd av brukeren av tjenesten med samtykke fra rettighetshaveren. I motsetning til CD-ROM eller CD-i, der immaterialretten inngår i et konkret medium, dvs. en vare, er hver direktekoplede tjeneste egentlig en handling som det vil måtte kreves tillatelse for, dersom dette er fastsatt i opphavsretten.
- (34) Når rettighetshaveren først har valgt å gjøre en kopi av databasen tilgjengelig for en bruker, enten det skjer ved en direktekoplede tjeneste eller ved annen spredning, må likevel denne rettmessige brukeren kunne ha adgang til og bruke databasen for de formål og på den måte som er fastsatt i avtalen med rettighetshaveren, selv om slik adgang og bruk gjør det nødvendig å foreta handlinger som ellers er underlagt restriksjoner.
- (35) Det bør utarbeides en liste over unntak fra de handlinger som er underlagt restriksjoner, under hensyn til at opphavsrett etter dette direktiv bare gjelder utvelgelse eller ordning av innholdet i en database. Medlemsstatene bør ha mulighet til selv å kunne fastsette slike unntak i visse tilfeller. Denne muligheten bør likevel utøves i samsvar med Bernkonvensjonen og i den grad unntakene angår databasens oppbygning. Det bør settes et skille mellom unntak for privat bruk og unntak for reproduksjon for privat formål, som berører noen medlemsstaters nasjonale lovbestemmelser om avgifter på uinnspilte medier eller opptakstutstyr.
- (36) Uttrykket «vitenskapelig forskning» i henhold til dette direktiv omfatter både naturvitenskap og humaniora.
- (37) Artikkel 10 nr. 1 i Bernkonvensjonen berøres ikke av dette direktiv.
- (38) Den økende bruken av digital opptaksteknologi utsetter databaseprodusenten for den risiko at innholdet i vedkommendes database kan kopieres og omordnes elektronisk uten tillatelse for å lage en database som har identisk innhold, men som likevel ikke bryter opphavsretten til ordningen av databasen.
- (39) I tillegg til å verne opphavsretten til den opprinnelige utvelgelsen og ordningen av en databases innhold har dette direktiv også som formål å beskytte databaseprodusentene mot urettmessig tilegnelse av resultatene av de økonomiske og faglige investeringene som er gjort for å skaffe og samle inn innholdet, ved å beskytte hele eller vesentlige deler av databasen mot visse handlinger foretatt av en bruker eller konkurrent.
- (40) Formålet med denne *sui generis*-retten er å sikre vern av investeringer gjort for å skaffe, kontrollere eller presentere en databases innhold i den begrensede tid retten varer. En slik investering kan bestå i anvendelse av økonomiske ressurser og/eller bruk av tid, innsats og energi.
- (41) Formålet med *sui generis*-retten er å gi databaseprodusenten mulighet til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk av hele eller vesentlige deler av databasens innhold uten tillatelse. Databaseprodusenten er den person som tar initiativet og risikoen ved investering. Dette utelukker særlig underleverandører fra definisjonen av produsent.
- (42) Den spesielle retten til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk uten tillatelse angår handlinger som brukeren foretar, og som går ut over hans lovlige rettigheter og derved skader investeringen. Retten til å forby gjengivelse og/eller viderebruk av hele eller vesentlige deler av innholdet gjelder ikke bare framstilling av et konkurrerende piratprodukt, men også enhver bruker som ved sine handlinger forårsaker betydelig skade for investeringen, i kvalitativ eller kvantitativ forstand.
- (43) I tilfeller av direktekoblede overføringer konsumeres ikke retten til å forby viderebruk verken når det gjelder databasen, eller når det gjelder en konkret kopi av databasen eller deler av denne, som er lagd av mottakeren av overføringen med rettighetshaverens samtykke.
- (44) Når det for skjermvisning av en databases innhold er nødvendig med varig eller midlertidig overføring av hele eller vesentlige deler av innholdet til et annet medium, bør denne handlingen forutsette tillatelse fra rettighetshaveren.
- (45) Retten til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk uten tillatelse betyr ikke på noen måte at opphavsrettsvernet utvides til også å omfatte rene fakta eller data.
- (46) At det finnes en rett til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk av hele eller vesentlige deler av verk, data eller materiale fra en database uten tillatelse, fører ikke til at det oppstår en ny rett til selve verkene, dataene eller materialene.
- (47) Av hensyn til konkurransen mellom leverandører av informasjonsprodukter og -tjenester må det ikke gis vern etter *sui generis*-retten på en slik måte at det letter misbruk av en dominerende stilling, særlig når det gjelder framstilling og spredning av nye varer og tjenester som har en intellektuell, dokumentarisk, teknisk, økonomisk eller kommersiell merverdi. Dette direktivs bestemmelser berører derfor ikke anvendelsen av Fællesskapets eller nasjonale konkurranseregler.

- (48) Formålet med dette direktiv, som er å fastsette et hensiktsmessig og ensartet nivå for vern av databaser som et middel til å sikre databaseprodusentens vederlag, er forskjellig fra siktemålet med europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om vern av enkeltmennesker med hensyn til behandling av persondata og om fri bevegelighet for slike data⁽¹⁾, som er å sikre fri bevegelighet for persondata på grunnlag av harmoniserte regler som skal beskytte grunnleggende rettigheter, særlig retten til privatlivets fred, som er anerkjent i artikkel 8 i Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. Dette direktivs bestemmelser berører ikke lovgivning om datasikring.
- (49) Uten hensyn til retten til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk av hele eller vesentlige deler av en database bør det fastsettes at produsenten av en database eller rettighetshaveren ikke kan hindre en rettmessig bruker av databasen i å gjengi eller viderebruke uvesentlige deler. En slik bruker kan likevel ikke urimelig skade de rettmessige interessene til innehaveren av *sui generis*-retten eller innehaveren av opphavsretten eller en beslektet rettighet med hensyn til de verk eller det materiale som finnes i databasen.
- (50) Medlemsstatene bør ha mulighet til å fastsette unntak fra retten til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk av en vesentlig del av en databases innhold uten tillatelse når det gjelder gjengivelse til private formål, til illustrasjon i undervisning eller vitenskapelig forskning, eller dersom gjengivelse og/eller viderebruk foretas av hensyn til offentlig sikkerhet eller til bruk i en forvaltnings- eller rettssak. Slike operasjoner må ikke berøre produsentens enerett til å utnytte databasen, og formålet med dem må ikke være kommersielt.
- (51) Dersom medlemsstatene benytter seg av muligheten til å tillate at en rettmessig bruker av en database gjengir en vesentlig del av innholdet til illustrasjon i undervisning eller vitenskapelig forskning, kan de begrense denne tillatelsen til visse kategorier undervisning eller vitenskapelige forskningsinstitusjoner.
- (52) De medlemsstater som har særskilte regler som fastsetter en rett tilsvarende *sui generis*-retten fastsatt i dette direktiv, bør med hensyn til den nye retten kunne beholde de unntak som tradisjonelt er gitt i slike regler.
- (53) Bevisbyrden angående datoen for ferdigstilling av databasen ligger hos databaseprodusenten.
- (54) Bevisbyrden for hvorvidt kriteriene er oppfylt for å fastslå at en vesentlig endring av en databases innhold skal betraktes som en betydelig nyinvestering, ligger hos produsenten av den database som er resultatet av en slik investering.
- (55) En betydelig nyinvestering som innebærer en ny vernetid, kan medføre en betydelig kontroll av databasens innhold.
- (56) Retten til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk uten tillatelse bør gjelde databaser produsert av statsborgere i tredjestater eller personer som har sitt vanlige bosted i tredjestater, eller databaser produsert av juridiske personer som ikke er etablert i en medlemsstat i henhold til traktaten, bare dersom den aktuelle tredjestaten gir tilsvarende vern av databaser produsert av statsborgere i en medlemsstat eller personer som har sitt vanlige bosted på Fællesskapets territorium.
- (57) I tillegg til sanksjoner fastsatt i medlemsstatenes lovgivning mot brudd på opphavsrett eller andre rettigheter, bør medlemsstatene fastsette egnede sanksjoner mot gjengivelse og/eller viderebruk av en databases innhold uten tillatelse.
- (58) I tillegg til det vern som dette direktiv gir databasens oppbygning etter opphavsretten og dens innhold mot gjengivelse og/eller viderebruk uten tillatelse etter *sui generis*-retten, får andre lovbestemmelser i medlemsstatene angående levering av databasevarer og -tjenester fortsatt anvendelse.
- (59) Dette direktiv er ikke til hinder for at eventuelle regler anerkjent i en medlemsstats lovgivning angående kringkasting av audiovisuelle programmer får anvendelse på databaser som består av audiovisuelle verk.
- (60) I noen medlemsstater gir for tiden opphavsretten vern av databaser som ikke oppfyller kriteriene for opphavsrettslig vern fastsatt i dette direktiv. Selv om de aktuelle databasene kan gis vern etter den rettighet som er fastsatt i dette direktiv til å hindre gjengivelse og/eller viderebruk av basenes innhold uten tillatelse, er vernetiden etter denne retten betydelig kortere enn perioden som gjelder etter nåværende nasjonale ordninger. En harmonisering av kriteriene for å avgjøre om en database skal vernes etter opphavsretten, må ikke føre til en forkortelse av vernetiden som de aktuelle rettighetshavere nå har. Det bør fastsettes et unntak om dette. Virkningene av et slikt unntak må begrenses til de berørte medlemsstatenes territorium -

VEDTATT DETTE DIREKTIV:**KAPITTEL I****VIRKEOMRÅDE****Artikkel 1
Virkeområde**

1. Dette direktiv gjelder rettslig vern av databaser i enhver form.

(¹) EFT nr. L 281 av 23.11.1995, s. 31.

2. I dette direktiv menes med database: en samling selvstendige verk, data eller annet materiale ordnet på en systematisk og metodisk måte som det er individuell adgang til ved elektroniske eller andre midler.

3. Vern etter dette direktiv får ikke anvendelse på datamaskinprogrammer som brukes til å produsere eller drive databaser som det er adgang til ved elektroniske midler.

Artikkel 2

Begrensninger i virkeområdet

Dette direktiv får anvendelse med forbehold for fællesskapsbestemmelser om:

- a) rettslig vern av datamaskinprogrammer,
- b) utleie- og utlånsrettigheter og visse rettigheter beslektet med opphavsrett på området immaterialrett,
- c) vernetiden for opphavsrett og visse beslektede rettigheter.

KAPITTEL II

OPPHAVSRETT

Artikkel 3

Vernet gjenstand

1. I henhold til dette direktiv skal databaser som ut fra utvalget eller ordningen av innholdet er opphavsmannens eget intellektuelle verk, være vernet som sådant etter opphavsretten. Det skal ikke brukes andre kriterier for å avgjøre om slikt vern skal få anvendelse.

2. Vern av databaser etter opphavsretten fastsatt i dette direktiv skal ikke omfatte basenes innhold og berører ikke eventuelle rettigheter til dette innholdet.

Artikkel 4

Opphavsmenn til databaser

1. En databases opphavsmann skal være den fysiske person eller gruppe av fysiske personer som har lagd basen eller, dersom medlemsstatenes lovgivning tillater det, den juridiske person som er rettighetshaver i henhold til slik lovgivning.

2. Dersom en medlemsstats lovgivning anerkjenner kollektive verk, skal de økonomiske rettighetene innehas av den person som har opphavsretten.

3. Dersom en database er lagd av en gruppe fysiske personer i fællesskap, skal enerettighetene innehas i fællesskap.

Artikkel 5

Handlinger underlagt restriksjoner

Med hensyn til databasens uttrykksform som kan vernes av opphavsretten, skal databasens opphavsmann ha enerett til å foreta eller tillate:

- a) midlertidig eller varig reproduksjon, helt eller delvis, på enhver måte og i enhver form,
- b) oversettelse, tilpasning, ordning og enhver annen endring,
- c) enhver form for spredning til allmennheten av databasen eller kopier av den. Etter at en kopi av databasen er solgt første gang i Fællesskapet av rettighetshaveren, eller med hans samtykke, er retten til å kontrollere videresalg av denne kopien i Fællesskapet konsumert,
- d) enhver formidling, visning eller framførelse for allmennheten,
- e) enhver reproduksjon, spredning, formidling, visning eller framførelse for allmennheten av resultatene av de handlinger som er nevnt i bokstav b).

Artikkel 6

Unntak fra handlinger underlagt restriksjoner

1. En rettmessig bruker av en database eller en kopi av en database kan utføre alle handlinger nevnt i artikkel 5 som er nødvendige for at denne brukeren kan få adgang til databasens innhold og til normal bruk av innholdet, uten tillatelse fra databasens opphavsmann. Dersom den rettmessige brukeren har tillatelse til å bruke bare en del av databasen, får dette nummer anvendelse bare på denne delen.

2. Medlemsstatene skal kunne fastsette begrensninger i de rettigheter som er nevnt i artikkel 5, i følgende tilfeller:

- a) ved reproduksjon for private formål av en ikke-elektronisk database,
- b) ved bruk som bare tjener som illustrasjon i undervisning eller vitenskapelig forskning, forutsatt at kilden oppgis, og bare i det omfang som er forsvarlig ut fra det ikke-kommersielle formålet,
- c) ved bruk som skjer av hensyn til offentlig sikkerhet eller i en forvaltnings- eller rettssak,
- d) ved andre unntak fra opphavsretten tradisjonelt tillatt etter nasjonal lovgivning, med forbehold for bokstav a), b) og c).

3. I samsvar med Bernkonvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk kan denne artikkel ikke tolkes slik at den kan få anvendelse på en måte som urimelig skader rettighetshaverens rettmessige interesser eller strider mot normal utnytting av databasen.

KAPITTEL III

SUI GENERIS-RETT

Artikkel 7 **Vernet gjenstand**

1. Medlemsstatene skal fastsette en rett for databaseprodusenten til å forby gjengivelse og/eller viderebruk av hele eller vesentlige deler av databasens innhold, vurdert kvalitativt og/eller kvantitativt, når det fra et kvalitativt og/eller kvantitativt synspunkt har vært foretatt en betydelig investering i å skaffe, kontrollere eller presentere innholdet.

2. I dette kapittel menes med:

- a) gjengivelse: varig eller midlertidig overføring av hele eller en vesentlig del av innholdet i en database til et annet medium ved enhver metode eller i enhver form,
- b) viderebruk: enhver form for tilgjengeliggjøring for allmennheten av hele eller en vesentlig del av innholdet i en database ved spredning av kopier, ved utleie, ved direktekoplet overføring eller andre former for overføring. Etter at en kopi av databasen er solgt første gang i Fællesskapet av rettighetshaveren, eller med hans samtykke, er retten til å kontrollere videresalg av denne kopien i Fællesskapet konsumert.

Offentlig utlån er ikke gjengivelse eller viderebruk.

3. Retten nevnt i nr. 1 kan overdras, overføres eller gis i avtalefestet lisens.

4. Retten nevnt i nr. 1 gjelder uten hensyn til om databasen kan omfattes av opphavsrett eller annet vern. Den gjelder videre uten hensyn til om databasens innhold kan omfattes av opphavsrett eller annet vern. Vern av databaser etter den rett som er fastsatt i nr. 1, skal ikke berøre de retter som finnes med hensyn til innholdet i basene.

5. Gjentatt og systematisk gjengivelse og/eller viderebruk av uvesentlige deler av databasens innhold som innebærer handlinger som strider mot normal utnyttning av databasen, eller som urimelig skader databaseprodusentens rettmessige interesser, skal ikke være tillatt.

Artikkel 8

Rettmessige brukeres rettigheter og forpliktelser

1. Produsenten av en database som gjøres tilgjengelig for allmennheten, uansett i hvilken form det skjer, kan ikke hindre en rettmessig bruker av databasen i å gjengi og/eller viderebruke uvesentlige deler av innholdet, vurdert kvalitativt og/eller kvantitativt, uansett formål. Dersom den rettmessige brukeren har tillatelse til å gjengi og/eller viderebruke bare en del av databasen, får dette nummer anvendelse bare på denne delen.

2. En rettmessig bruker av en database som gjøres tilgjengelig for allmennheten, uansett på hvilken måte det skjer, kan ikke foreta handlinger som strider mot normal utnyttning av databasen, eller som urimelig skader databaseprodusentens rettmessige interesser.

3. En rettmessig bruker av en database som gjøres tilgjengelig for allmennheten, uansett på hvilken måte det skjer, kan ikke skade innehaveren av en opphavsrett eller beslektet rettighet til verkene eller materialet i databasen.

Artikkel 9

Unntak fra *sui generis*-retten

Medlemsstatene kan fastsette at rettmessige brukere av en database som gjøres tilgjengelig for allmennheten, uansett på hvilken måte det skjer, kan gjengi eller viderebruke en vesentlig del av innholdet uten tillatelse fra databaseprodusenten

- a) når det dreier seg om gjengivelse for private formål av innholdet av en ikke-elektronisk database,
- b) når det dreier seg om gjengivelse som tjener som illustrasjon i undervisning eller vitenskapelig forskning, forutsatt at kilden oppgis, og bare i det omfang som er forsvarlig ut fra det ikke-kommersielle formålet,
- c) når det dreier seg om gjengivelse og/eller viderebruk av hensyn til offentlig sikkerhet eller i en forvaltnings- eller retts sak.

Artikkel 10

Vernetid

1. Den rett som er fastsatt i artikkel 7, skal løpe fra den dato da databasen var ferdig framstilt. Den skal utløpe femten år etter 1. januar i året etter ferdigstillelsesdatoen.

2. For en database som gjøres tilgjengelig for allmennheten, uansett på hvilken måte det skjer, før utløpet av perioden fastsatt i nr. 1, skal vernetiden utløpe femten år etter 1. januar i året etter den dato da databasen første gang ble gjort tilgjengelig for allmennheten.

3. Enhver vesentlig endring, vurdert kvalitativt eller kvantitativt, av en databases innhold, herunder enhver vesentlig endring som følge av senere utvidelser, strykninger eller endringer som innebærer at databasen betraktes som en vesentlig nyinvestering, vurdert kvalitativt eller kvantitativt, skal medføre at databasen som oppstår som følge av investeringen, kan omfattes av sin egen vernetid.

Artikkel 11

Personer som omfattes av vern etter *sui generis*-retten

1. Den rett som er fastsatt i artikkel 7, gjelder databaser hvis produsent eller rettighetshaver er statsborger i en medlemsstat eller har vanlig bosted på Fællesskapets territorium.

2. Nr. 1 får anvendelse også på selskaper og foretak som er opprettet i samsvar med en medlemsstats lovgivning, og som har forretningskontor, hovedadministrasjon eller hovedforetak i Fællesskapet. Dersom et slikt selskap eller foretak bare har sitt forretningskontor på Fællesskapets territorium, må dets virksomhet likevel ha en reell og vedvarende forbindelse med en medlemsstats økonomi.

3. Avtaler som lar databaser som er lagd i tredjestater og faller utenfor bestemmelsene i nr. 1 og 2, være omfattet av retten fastsatt i artikkel 7, skal inngås av Rådet etter forslag fra Kommisjonen. Varigheten av et eventuelt vern som gis databaser i henhold til denne framgangsmåten, skal ikke overstige vernetiden i henhold til artikkel 10.

KAPITTEL IV

FELLES BESTEMMELSER

Artikkel 12 Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette egnede sanksjoner mot brudd på de rettigheter som er fastsatt i dette direktiv.

Artikkel 13 Fortsatt anvendelse av andre lovbestemmelser

Dette direktiv berører ikke bestemmelser som særlig gjelder opphavsrett, rettigheter beslektet med opphavsrett eller eventuelle andre rettigheter eller forpliktelser angående data, verk eller annet materiale som er tatt inn i en database, patentrettigheter, varemerker, mønsterrettigheter, vern av nasjonalskatter, lover om konkurransebegrensende avtaler og illojal konkurranse, forretningshemmeligheter, sikkerhet, fortrolighet, sikring av persondata og vern av privatlivets fred, innsyn i offentlige dokumenter og avtalerett.

Artikkel 14 Anvendelse over tid

1. Vern i henhold til dette direktiv med hensyn til opphavsrett skal også gjelde databaser som er lagd før datoen nevnt i artikkel 16 nr. 1, og som på denne datoen oppfyller kravene fastsatt i dette direktiv for opphavsrettslig vern av databaser.

2. Dersom en database som er vernet etter opphavsrettsordninger i en medlemsstat på kunngjøringsdatoen for dette direktiv, ikke oppfyller kriteriene for å kunne omfattes av opphavsrettsvernet fastsatt i artikkel 3 nr. 1, skal dette direktiv uten hensyn til nr. 1 ikke føre til noen avkorting av den gjenværende vernetid gitt etter disse ordningene i vedkommende medlemsstat.

3. Vern i henhold til dette direktiv med hensyn til rettighetene fastsatt i artikkel 7 skal også gjelde for databaser som ble lagd ferdig ikke mer enn femten år før datoen nevnt i artikkel 16 nr. 1, og som på denne datoen oppfyller kravene fastsatt i artikkel 7.

4. Vernet fastsatt i nr. 1 og 3 skal ikke berøre eventuelle handlinger som er foretatt og rettigheter som er ervervet før datoen nevnt i disse numre.

5. Når det gjelder en database som var lagd ferdig ikke mer enn femten år før datoen nevnt i artikkel 16 nr. 1, skal vernetiden etter den rettighet som er fastsatt i artikkel 7, utløpe femten år regnet fra 1. januar etter denne dato.

Artikkel 15 Visse bestemmelsers bindende karakter

Enhver avtalebestemmelse som strider mot artikkel 6 nr. 1 og artikkel 8, skal være ugyldig.

Artikkel 16 Sluttbestemmelser

1. Medlemsstatene skal sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv, innen 1. januar 1998.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

3. Ikke senere enn ved utløpet av det tredje året etter datoen nevnt i nr. 1, og deretter hvert tredje år, skal Kommisjonen oversende Europaparlamentet, Rådet og Den økonomiske og sosiale komité en rapport om anvendelsen av dette direktiv, der den blant annet på grunnlag av særskilt informasjon fra medlemsstatene særlig skal granske anvendelsen av *sui generis*-retten, herunder artikkel 8 og 9, og fastslå om anvendelsen av denne retten har ført til misbruk av en dominerende stilling eller andre inngrep i den frie konkurranse som kan gi grunn til å iverksette egnede tiltak, herunder innføring av en ordning med lisensplikt. Om nødvendig skal Kommisjonen framlegge forslag om tilpasning av dette direktiv til utviklingen på databaseområdet.

Artikkel 17 Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 11. mars 1996.

For Europaparlamentet

K. HÄNSCH

President

For Rådet

L. DINI

Formann